

съ хубаво изваянитѣ си форми, а най-вече съ своето мѣсто срѣдъ самитѣ скали. Той е единственъ по рода си въ цѣла Европа. Въ неговата недосегаемость най-силно личи колко голѣма е била гордостъта на българскитѣ ханове и колко силно е било желанието имъ да запазятъ непожтнатъ за вѣчни времена спомена за тѣхнитѣ дѣла и за българското име. Тази тѣхна воля е изпълнена. И днесъ още, следъ цѣли единадесетъ вѣка откакъ е направенъ, той стои съ всичкото си величие да разправя на поколѣнията за честититѣ дни на стара България.

На паметника царь Крумъ е представенъ възседналъ на конь, който върви на дѣсно. Царьтъ е тържественъ и величавъ. Въ дѣсна ржка държи копие, а въ лѣвата чаша, която е знакъ на царско достоинство. Подъ него, въ краката на коня, лежи лъвъ пронизанъ съ копие, а задъ коня тича куче. Отъ дветѣ страни на конника е издълбанъ надписъ, въ който сж описани военнитѣ подвизи на Крума и други славни събития отъ българската история. Надписътъ е на гръцки езикъ, тъй като по това време още не е сществувала българската азбука и официалния езикъ е билъ гръцки. Сега надписътъ не личи отдолу, но нѣкога е билъ четливъ, защото билъ боядисанъ съ червена боя, съ каквато билъ обогренъ и цѣлия конникъ. Надписа е доста повреденъ, но една голѣма частъ е прочетена. Въ него, освенъ гръцки думи, сж употребени и стари български изрази, за които по-рано нищо не се знаеше. Ето нѣколко откъслечи отъ този надписъ въ български преводъ:

„300 жълтици даде поставения отъ Бога ханъ Крумъ. Дадохъ и ще дамъ богати ешмедета (гощавки). Императорътъ (византийския) покани хана